

Provinciaal Uitvoeringsprogramma

Externe Veiligheid

Provincie Utrecht

2015-2019

Inhoudsopgave

	<u>bladzijde</u>
Samenvatting	3
Hoofdstuk 1. Lokaal externe veiligheidsbeleid	7
Hoofdstuk 2. Ondersteunen professionele taakuitvoering bevoegde gezagen	9
Hoofdstuk 3. Financiën	14
Hoofdstuk 4. Verantwoording en Programmamanagement	16
Hoofdstuk 5. De landelijke deelprogramma's	18
Bijlage 1. Oriëntatiewaarde Groepsrisico	21
Bijlage 2. Raming middelenbehoefte per gemeente in euro's	22

Samenvatting

Het externe veiligheidsbeleid is gericht op het beperken van risico's op calamiteiten met gevaarlijke stoffen waarbij dodelijke slachtoffers vallen. De risicobronnen zijn: Inrichtingen, transport van gevaarlijke stoffen over weg, water, spoor en door buisleidingen, vuurwerk bij evenementen, en het gebruik van luchthavens.

Door het Rijk, IPO, de VNG en de Veiligheidsregio's werden in het kader van de "Impuls Omgevingsveiligheid", de volgende deelprogramma's ontwikkeld voor de periode 2015-2018 om de kwaliteit van de uitvoering van externe veiligheids regelgeving te continueren danwel te verbeteren:

- **Het deelprogramma voor de uitvoering van lokaal externe veiligheidsbeleid. Dit wordt uitgevoerd door de afzonderlijke provincies;**
- Het deelprogramma voor inrichtingen die vallen onder het Besluit risico zware ongevallen (Brzo). Dit wordt uitgevoerd door de gezamenlijke provincies, het Rijk, de BRZO-RUD's (de provincie Utrecht is aangesloten bij de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied) en de gezamenlijke veiligheidsregio's;
- Het deelprogramma voor te stellen eisen aan de vergunningverlening in de zogeheten Publicatiereeks gevaarlijke stoffen. Dit wordt uitgevoerd door de gezamenlijke provincies, het Rijk, het bedrijfsleven en de Brzo-RUD's;
- Het deelprogramma gericht op de voor de professionals benodigde informatie en kennisinfrastructuur. Dit wordt uitgevoerd door de gezamenlijke provincies.

Besluitvorming hierover vond plaats in het Bestuurlijk Omgevingsberaad (BOB). Aan het BOB wordt deelgenomen door de Minister van I&W, de Minister van V & J en de bestuurlijke vertegenwoordigers van gemeenten, provincies, waterschappen en omgevingsdiensten.

De uitvoering van externe veiligheidstaken is vanaf 2004 incidenteel gefinancierd. Het Rijk wilde aanvankelijk na 2010 de EV-taken structureel financieren, maar zag daarvan af ondermeer vanwege de vorming van de omgevingsdiensten en het tot stand komen van nieuwe wetgeving (basisnet). Het Rijk, de gemeenten en de provincies achten de tijd nu rijp om de uitvoering van deze taken structureel te financieren. In het BOB van 26 april 2018 is besloten om de deelprogramma's te verlengen tot en met 2019 in afwachting van de resultaten van een onderzoek dat in 2018 en 2019 plaatsvindt naar de structurele financiering van externe veiligheidstaken via het Gemeentefonds en het Provinciefonds. Mocht het niet lukken om deze structurele financiering voor 2020 te realiseren dan zullen de deelprogramma's worden verlengd tot en met 2020.

Het BOB heeft ook besloten om aan de deelprogramma's het deelprogramma Voorbereiding Implementatie Modernisering Omgevingsveiligheid¹ toe te voegen:

- De Omgevingswet brengt wijzigingen mee voor externe veiligheid. Er wordt meer uitgegaan van effectgebieden voor brand, explosie en toxisch i.p.v. risicoberekeningen. Zeer kwetsbare (minder zelf redzame) functies zoals kinderdagverblijven, ziekenhuizen, basisscholen mogen niet gesitueerd worden in deze effectgebieden tenzij maatregelen tegen de effecten worden genomen. De wet biedt mogelijkheden om bouwkundige maatregelen op te leggen. Dit deelprogramma is vooral bedoeld om kennis over de nieuwe regelgeving over te dragen en wordt uitgevoerd door het Rijk i.s.m. met koepels van Provincies, gemeenten, veiligheidsregio's en omgevingsdiensten.

Het deelprogramma voor de uitvoering van het lokaal extern veiligheidsbeleid wordt door de afzonderlijke provincies gerealiseerd en geregisseerd. De Rijksmiddelen voor de lokale EV-taken gaan naar de provincies die deze doorsluizen naar de omgevingsdiensten ter financiering van de uitvoering van lokale externe veiligheidstaken voor de gemeenten. Dit deelprogramma staat centraal in het Provinciaal Uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid (PUEV) 2015-2018 dat door Provinciale Staten is vastgesteld.

De overige deelprogramma's worden landelijk aangestuurd door landelijke projectgroepen waarin provincies, Rijk, Brzo-RUD's, veiligheidsregio's en bedrijfsleven (PGS) samenwerken. De rijksmiddelen gaan naar de landelijke coördinatoren van deze programma's. Deze programma's worden in het PUEV alleen op hoofdlijnen besproken.

---

¹ In de Omgevingswet wordt gesproken van omgevingsveiligheid i.p.v. externe veiligheid.

Middelen PUEV

Het Rijk stelt in de periode 2015-2018 voor de uitvoering van lokale externe veiligheidstaken in de provincie Utrecht jaarlijks een bedrag van € 300.325 beschikbaar. Deze middelen zijn bestemd voor de uitvoering van PUEV taken door de OdrU en de RUD Utrecht. Met dit bedrag, aangevuld met middelen die resteren uit voorgaande programma's (ca. € 134.000 per jaar), wordt voorzien in de middelenbehoefte voor de uitvoering van de lokale externe veiligheidstaken in deze periode. Zie de volgende tabel:

Externe veiligheid	Begroting	2015	2016	2017	2018
PUEV 2015-2018	Uitgaven				
	RUD Utrecht	184.100	184.100	184.100	184.100
	ODrU	152.250	152.250	152.250	152.250
	middelen	198.325	98.325	98.325	98.325
	Inkomsten				
	Rijksbijdrage	300.325	300.325	300.325	300.325
	Reserve PUEV	134.350	134.350	134.350	134.350
	Mobiliteitsprogramma voor het periodiek uitvoeren van tellingen.	100.000			
Totaal		534.675	434.675	434.675	434.675

Voor 2019 is door het Rijk toegezegd dat in de Rijksbegroting wordt voorzien in de benodigde middelen voor de uitvoering van de Impuls Omgevingsveiligheid. De Rijksbijdrage voor het deelprogramma lokale externe veiligheid waar het PUEV onder valt daalt van € 8.600.000 in 2018 naar € 6.800.000 in 2019². De Rijksbijdrage aan de provincie Utrecht voor het PUEV daalt daardoor van € 300.325 in 2018 naar tot € 243.025 in 2019.

In de Reserve PUEV zit eind 2018 naar verwachting nog tenminste € 200.000. Daarmee kunnen samen met de door het Rijk toegezegde bijdrage de PUEV kosten voor 2019 worden betaald. Zie de volgende tabel:

Externe veiligheid	Begroting	2019
PUEV 2015-2018	Uitgaven	
	RUD Utrecht	184.100
	ODrU	161.250*
	middelen	97.675
	totaal	443.025
	Inkomsten	
	Rijksbijdrage	243.025
	Reserve PUEV	200.000
	totaal	443.025

*inclusief extra middelen voor de gemeente Vijfheerenlanden.

De toegezegde Rijksmiddelen zullen na vaststelling van de Rijksbegroting voor 2019 via een circulaire beschikbaar worden gesteld aan het provinciefonds. Formeel is het dan pas zeker dat de middelen beschikbaar worden gesteld.

In de provinciale begroting 2019 is nog geen budget opgenomen voor het PUEV. De financiële gevolgen van de vaststelling van het Provinciaal Uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid 2019 zullen betrokken worden bij de Voorjaarsnota 2019.

Voor de afwikkeling van de besteding dient de Reserve PUEV in stand te blijven tot en met 2020. Bij verlenging van het programma tot en met 2020 zal de Reserve PUEV in stand moeten blijven tot en met 2021.

² Het deelprogramma Voorbereiding Implementatie Modernisering Omgevingsveiligheid wordt grotendeels gefinancierd uit het budget voor het deelprogramma Lokale externe veiligheid

Doelen

De belangrijkste doelen in het PUEV voor 2019 zijn:

- Het beschikken over voldoende externe veiligheidsspecialisten, het provinciale en landelijk kennisnetwerk in stand houden, organisatorische borging van externe veiligheid;
- Het versterken van de borging van externe veiligheid in het gemeentelijk beleid;
- De borging van externe veiligheid in ruimtelijke plannen/omgevingsplannen en vergunningverlening;
- Goed voorbereid zijn op de inwerkingtreding van de Omgevingswet in 2021;
- Het actueel houden van het Risicoregister, waarbij wordt geanticipeerd op de Omgevingswet;
- Het voorkomen van saneringsgevallen en overschrijdingen van de oriëntatiewaarde voor het groepsrisico;
- Belangen behartigen van de provincies in de Stuurgroep Basisnet om er voor te zorgen dat het vervoer van gevaarlijke stoffen over het spoor past binnen de risicoruimte die in het Basisnet is vastgesteld.

Veel van de doelen zijn de afgelopen jaren gerealiseerd. Er is ervaring opgedaan met nieuwe regelgeving op het gebied van externe veiligheid. De uitvoering van externe veiligheid is geborgd. Regelgeving op het gebied van externe veiligheid wordt standaard toegepast bij vergunningverlening, de handhaving van vergunningen en in ruimtelijke plannen. Risico's zijn bijgehouden in het Risicoregister en vermeld op de Risicokaart. Er is een landelijk expertisecentrum met een landelijke site (WWW.Relevant.nl) dat zorgdraagt voor kennisuitwisseling, introductie van nieuwe regelgeving, en de ontwikkeling van werkstandaarden. Er is een provinciedekkend gemeentelijk routenet voor gevaarlijke stoffen. De provincie streeft er naar om dit in 2019 te continueren met de inzet van Rijksmiddelen en provinciale middelen.

Ten opzichte van 2018 wordt in het PUEV in 2019 meer aandacht besteed aan het goed voorbereid zijn op de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Voor het overige zijn de acties in het PUEV voor 2019 hetzelfde als in 2018.

De uitvoering van externe veiligheidstaken (anders dan onze taken bij Brzo-inrichtingen) is ondergebracht in de regionale uitvoeringsdiensten (RUD Utrecht en OdrU). Het zwaartepunt voor de uitvoering van het PUEV 2015-2019 ligt in de provincie Utrecht bij de omgevingsdiensten, de Veiligheidsregio en de provincie Utrecht. Samen met de gemeenten Nieuwegein en Veenendaal (die ook zijn aangesloten bij een regionale uitvoeringsdienst), vormen zij de PUEV projectgroep. In deze projectgroep wordt kennis gedeeld, worden problemen besproken en opgelost. Er wordt nauw samengewerkt tussen de RUD en de OdrU. De provincie voert de regie en is voorzitter van de projectgroep. In de projectgroep wordt de uitvoering van het programma gecoördineerd en vanuit de projectgroep vindt afstemming plaats met de gemeenten.

De veiligheidsregio's krijgen hun middelen rechtstreeks van het Rijk.

Doorkijk provinciale inzet op het gebied van lokale externe veiligheid na 2019

De provincie heeft in het kader van het PUEV voorwaarden geschapen voor een goede uitvoering van externe veiligheidsregelgeving. Het is aan de gemeenten om voor de periode na afronding van het programma in 2019 of 2020, met de omgevingsdiensten afspraken te maken over de organisatorische borging van externe veiligheid bij de omgevingsdiensten.

De coördinerende en programmerende functie die de provincie vervult t.a.v. de lokale externe veiligheid zal na afronding van het PUEV waarschijnlijk verminderen omdat de provincie niet meer de middelen zal verdelen over de omgevingsdiensten. De middelen gaan dan rechtstreeks naar de gemeenten. Hoe de rol van de provincies zal worden ingevuld is nu nog niet volledig duidelijk, maar de provincie Utrecht zal in ieder geval de volgende taken blijven uitvoeren:

- In het ruimtelijk domein zal de provincie samen met gemeenten in het kader van de Omgevingswet werken aan het verbeteren van de omgevingsveiligheid;
- De provincie zal in het kader van de Wet Vervoer Gevaarlijke stoffen de gemeentelijke routing blijven coördineren en periodiek tellingen doen;
- De provincie is lid van de Stuurgroep basisnet en zal bij het Rijk blijven lobbyen voor een veilig basisnet;
- De provincie zal in het kader van het Interbestuurlijk toezicht een vinger aan de pols houden om er op toe te zien dat wat tot nu toe gerealiseerd is niet teloor gaat.

In de Jaarrapportage PUEV van 2019, of in het geval het programma wordt verlengd tot en met 2020, in het PUEV 2020 en de Jaarrapportage PUEV van 2020, zal worden aangegeven welke rol de provincie en de andere betrokkenen zullen vervullen ten aanzien van lokale externe veiligheidstaken en het kennisnetwerk na afloop van het programma.

Hoofdstuk 1 Lokaal externe veiligheidsbeleid

Inleiding

De belangrijkste doelen in het PUEV voor 2015-2019 zijn:

- Het beschikbaar houden van voldoende externe veiligheidsspecialisten, het provinciale en landelijk kennisnetwerk in stand houden, organisatorische borging van externe veiligheid;
- Het versterken van de borging van externe veiligheid in het gemeentelijk beleid;
- De borging van externe veiligheid in ruimtelijke plannen vergunningverlening en handhaving;
- Het actueel houden van het Risicoregister;
- Het goed voorbereid zijn op de inwerkingtreding van de Omgevingswet in 2021;
- Het voorkomen van saneringsgevallen en overschrijdingen van de oriëntatiewaarde voor het groepsrisico.

1.1. Organisatorische borging externe veiligheid

Voor de organisatorische borging van externe veiligheid is belangrijk: de kritische massa, de werkwijze, de kwaliteit van de producten.

Kritische massa

Veel van de doelen zijn de afgelopen jaren gerealiseerd. Er is ervaring opgedaan met nieuwe regelgeving op het gebied van externe veiligheid. Er is geïnvesteerd in scholing. De uitvoering van externe veiligheid is geborgd. Regelgeving op het gebied van externe veiligheid wordt standaard toegepast bij vergunningverlening, de handhaving van vergunningen en in ruimtelijke plannen. Risico's zijn bijgehouden in het Risicoregister en vermeld op de Risicokaart. Er is een landelijk expertisecentrum met een landelijke site (WWW.Relevant.nl) dat zorgdraagt voor kennisuitwisseling, introductie van nieuwe regelgeving, en de ontwikkeling van werkstandaarden.

De kritische massa voor de uitvoering van lokale externe veiligheidstaken zit nu bij de RUD Utrecht, de OdrU en de Veiligheidsregio. In de PUEV-projectgroep wordt de uitvoering van het programma gecoördineerd en vindt afstemming plaats met alle gemeenten. Kennis wordt gedeeld en problemen waar deelnemers in de praktijk tegen aan lopen worden opgelost. Er wordt nauw samengewerkt tussen de RUD's. De provincie voert de regie en is voorzitter van de projectgroep. De PUEV-projectgroep bestaat uit de OdrU, de RUD Utrecht, de Veiligheidsregio, de gemeenten Veenendaal en Nieuwegein.

De Veiligheidsregio adviseert het bevoegd gezag bij besluiten (vergunningverlening, vaststellen ruimtelijke plannen) om te komen tot een goede verantwoording van het groepsrisico. In de PUEV-projectgroep is afgesproken dat de omgevingsdiensten en gemeenten de Veiligheidsregio tijdig betrekken bij de voorbereiding van besluitvorming in het kader van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en van ruimtelijke plannen. Anderzijds is afgesproken dat de Veiligheidsregio tijdig externe veiligheidsadviezen verstrekt die voldoen aan landelijk ontwikkelde kwaliteitscriteria.

Kwaliteit van producten

Een belangrijke voorwaarde voor de toekenning van subsidie is het voldoen aan de maatlatcriteria voor externe veiligheid. De uitvoering van werkzaamheden op het gebied van externe veiligheid wordt getoetst aan de landelijk ontwikkelde werkstandaarden die zijn ontwikkeld voor omgevingsdiensten. Opleidingen zullen worden geïmplementeerd. Er wordt gebruik gemaakt van het landelijk kennisnetwerk voor externe veiligheid.

1.2 Borging externe veiligheid in beleid

Provincie

Externe veiligheid is in het provinciale beleid geborgd in het Bodem- Water- en Milieuplan 2016-2021, het Strategische Mobiliteitsplan en in de Structuurvisie ruimtelijke ordening.

Op 1 oktober 2012 is het wetsvoorstel Revitalisering Generiek Toezicht (schorsing, vernietiging, sanctie op taakverwaarlozing) in werking getreden en daarmee een vernieuwd systeem van Interbestuurlijk Toezicht (IBT): generiek, sober, proportioneel, achteraf en gebaseerd op vertrouwen. Het toezicht op de gemeenten en waterschappen is primair bij de provincie komen te liggen en het toezicht op de provincies bij het Rijk. Met de uitvoering van het programma worden voorwaarden geschapen voor een goede naleving van regelgeving op het gebied van externe veiligheid. Na afronding van het PUEV zal de provincie een vinger aan de pols houden om er op toe te zien dat hetgeen dat tot stand is gebracht niet teloor gaat.

Gemeenten

16 gemeenten hebben externe veiligheid vastgelegd in beleid. De volgende gemeenten hebben voor externe veiligheid specifiek een beleidsvisie uitgewerkt: Utrecht, Veenendaal en Nieuwegein. Door de Milieudienst Noord-West Utrecht (thans OdrU) is een regionale visie vastgesteld voor Stichtse Vecht en Woerden. In het PUEV 2015-2019 wordt bevorderd dat gemeenten niet alleen in een ruimtelijk plan externe veiligheid goed verwerken maar in een zo vroeg mogelijk stadium externe veiligheid meewegen. Gemeenten bereiden zich voor op de inwerkingtreding van de nieuwe Omgevingswet. Deze wet biedt goede mogelijkheden om externe veiligheid integraal mee te nemen in het gemeentelijke beleid en de gemeentelijke planvorming.

Veiligheidsregio

De veiligheidsregio's staan voor de taak om een efficiënte en kwalitatief hoogwaardige organisatie van de brandweerzorg, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, rampenbestrijding en crisisbeheersing onder één regionale bestuurlijke regie te realiseren. Daar zijn hoge kosten mee gemoeid. De Veiligheidsregio's willen daarom ook meer investeren in het voorkómen van calamiteiten met gevaarlijke stoffen. Dit beleid is vastgelegd in het Regionaal Beleidsplan van de Veiligheidsregio. Het beleid van de Veiligheidsregio is in lijn met het PUEV, want het externe veiligheidsbeleid richt zich eveneens op het voorkómen van rampen.

De veiligheidsregio's hebben een gezamenlijk programma opgesteld en worden rechtstreeks door het Rijk gefinancierd. De veiligheidsregio's werken nauw samen om kosten te besparen en te komen tot een beter onderling afgestemde taakuitvoering.

Hoofdstuk 2 Ondersteunen professionele taakuitvoering bevoegde gezagen

2.1 Vergunningverlening, toezicht, handhaving

Bij nieuwe vergunningen en aanpassing van bestaande vergunningen wordt het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen standaard toegepast. Er is sprake van een beheersfase. Doelen voor de vergunningverlening zijn:

- Het continueren van de beheersfase;
- Het voldoen aan de wettelijke vereisten ten aanzien van externe veiligheid;
- Het voldoen aan landelijke kwaliteitscriteria;
- Het toepassen van werkstandaarden die landelijk zijn ontwikkeld;
- Het voorkomen van saneringsgevallen en overschrijdingen van de oriëntatiewaarde voor het groepsrisico;
- Het voorbereid zijn op de komst van de Omgevingswet.

Dit wordt gerealiseerd door:

- Het uitvoeren van risicoberekeningen, risicoanalyses en verantwoording van het groepsrisico;
- Bij complexe gevallen in het kader van de verantwoording van het groepsrisico wordt een second opinion gevraagd bij een landelijk steunpunt;
- Inzet van middelen te koppelen aan werkafspraken, landelijke kwaliteitscriteria. De uitvoering van de werkzaamheden in het kader van externe veiligheid te toetsen aan landelijk ontwikkelde werkstandaarden;
- Als opdrachtgever van de RUD Utrecht de PUEV doelen mee te nemen in de provinciale opdracht;
- Activiteiten gericht op de voorbereiding op het in werking treden van de Omgevingswet zoals het uitvoeren van pilotprojecten, het deelnemen aan netwerkbijeenkomsten en het volgen van cursussen.
- Extra aandacht te besteden aan de vergunningverlening van bedrijven die net onder de drempelwaarden voor een Brzo bedrijf zitten.

Het toezicht en de handhaving van de vergunningen geschiedt door de deelnemers op basis van een handhavingsprogramma. De aansturing van de handhaving vindt plaats door de provincie in het kader van de Samenwerkingsovereenkomst handhaving en niet via het PUEV.

2.2 Ruimtelijke ordening en externe veiligheid/structuurvisies externe veiligheid

Om externe veiligheid risico's te kunnen beperken is het belangrijk dat in een vroegtijdig stadium van de planvorming rekening wordt gehouden met de aanwezigheid van risicobronnen.

Doelen voor ruimtelijke ordening en externe veiligheid zijn:

- Externe veiligheid in een vroegtijdig stadium van de planvorming mee te nemen door externe veiligheid te integreren in het gemeentelijk beleid zoals structuurvisies, omgevingsvisies.
- In tenminste 95% van de ontwerp ruimtelijke plannen die aan de provincie worden voorgelegd is externe veiligheid goed verwerkt;
- Voldoen aan de wettelijke vereisten;
- Het voorkomen van saneringsgevallen en overschrijdingen van de oriëntatiewaarde voor het groepsrisico;
- Voorbereid te zijn op de komst van de Omgevingswet (zie ook paragraaf 2.3).

Dit wordt gerealiseerd door:

- Gemeenten te begeleiden bij de ontwikkeling van beleid en planprocedures o.a. door het uitvoeren van risicoanalyses, beleidsadvisering;
- De signaleringskaart met risicovolle activiteiten, invloedsgebieden en vuistregels voor bevolkingsdichtheden bij te houden en beschikbaar te stellen aan gemeenten;
- Het uitvoeren van risicoberekeningen, risicoanalyses en verantwoordingen van het groepsrisico.

- Met gemeenten waar het groepsrisico hoger is als gevolg van het vervoer van gevaarlijke stoffen en de ontwikkeling van ruimtelijke plannen te overleggen over potentiële ruimtelijke ontwikkelingen;
- Het voorkomen van nieuwe saneringen en het opsporen van latente saneringen;
- Uitwisseling van adviezen tussen provincie, Veiligheidsregio en externe veiligheids-specialisten van de PUEV-projectgroep;
- Gemeenten voor te bereiden op de Omgevingswet door het uitvoeren van pilotprojecten, het deelnemen aan netwerkbijeenkomsten en het volgen van cursussen.

2.3 Omgevingswet en de verantwoording van het groepsrisico

Voor het groepsrisico (zie bijlage 1) geldt geen harde wettelijke norm. Het bevoegd gezag moet een afweging maken welke externe veiligheidsrisico's voor groepen mensen acceptabel zijn gelet op maatschappelijk baten van de te ondernemen activiteit ten opzichte van de lasten (slachtoffers, gewonden, kosten van de rampenbestrijding). De verantwoording van het groepsrisico vormt onderdeel van de vergunningverlening aan risicovolle inrichtingen en de vaststelling van ruimtelijke plannen. Op een beperkt aantal locaties wordt de oriëntatiewaarde van het groepsrisico overschreden.

In de Omgevingswet is gekozen voor een meer effectgerichte aanpak van diverse ongevalsscenario's (brand, explosie, gifwolk) en de bescherming van (zeer) kwetsbare groepen mensen. Gemeenten moeten zogeheten aandachtsgebieden vaststellen rondom risicobronnen, waarbinnen beperkingen voor de vestiging van bepaalde objecten gelden. Voor kwetsbare en (nieuwe) zeer kwetsbare functies gelden grenswaarden.

Deze effectgerichte aanpak impliceert een minder rekenkundige benadering van het groepsrisico, maar betekent niet dat het groepsrisico geen rol meer speelt. Het zal in veel gevallen namelijk niet mogelijk zijn om kwetsbare functies geheel buiten de aandachtsgebieden te vestigen of voldoende maatregelen te nemen om de gevolgen van een ramp te voorkomen. In die gevallen zal de vraag naar de te hanteren bevolkingsdichtheid, en daarmee de relatie met de hoogte van het groepsrisico, een rol blijven spelen.

2.4 Risico-inventarisatie/Risicoregister Gevaarlijke stoffen (RRGS)

De risicovolle inrichtingen en buisleidingen zijn ingevoerd in het risicoregister en worden bijgehouden. Na de vaststelling van het landelijk basisnet vervoer gevaarlijke stoffen in april 2015 zijn ook de risicogegevens van rijkswegen, vaarwegen en spoorwegen permanent op de Risicokaart gezet.

In het programma streven we naar een betrouwbaar inzicht in risicovolle activiteiten. Hoe gaan de PUEV deelnemers dit realiseren?

- De deelnemers aan het PUEV dragen zorg voor invoer en het beheer van de gegevens in het RRGS. Helder moet zijn binnen de deelnemende organisaties wie hiervoor verantwoordelijk is;
- Ten aanzien van inrichtingen moeten tenminste de wettelijk voorgeschreven informatie tijdig worden ingevoerd;
- De provincie beheert de Risicokaart en de voortgang en kwaliteit van de uitvoering wordt besproken met de deelnemers aan het programma;
- Er wordt deelgenomen en uitvoering gegeven aan landelijke verbetertrajecten gericht op invoer van risicogegevens, populatiebestanden en beheer en afstemming van informatiesystemen;

Deze doelstellingen gelden ook voor 2019. Daaraan wordt toegevoegd:

- De implementatie van voorstellen die in het kader van het Digitaal Stelsel Omgevingswet worden ontwikkeld t.a.v. het Risicoregister.

2.5 Transport

Landelijke ontwikkelingen: Basisnet vervoer gevaarlijke stoffen

Ruimtelijke ontwikkelingen en groei van het vervoer van gevaarlijke stoffen leiden steeds meer tot onaanvaardbare risico's in Nederland. Om dit probleem op te lossen is een landelijk Basisnet voor het vervoer van gevaarlijke stoffen over rijkswegen, spoorwegen en vaarwegen uitgewerkt, waarbij enerzijds grenzen worden gesteld aan de vervoerskant en anderzijds aan de ruimtelijke ontwikkelingen nabij vervoersassen. Het basisnet is in werking getreden in april 2015.

Basisnet spoor

Op donderdag 26 mei 2016 meldde het NOS journaal dat er veel meer gevaarlijke stoffen op het spoor werden vervoerd dan in het basisnet is toegestaan. In een brief aan de Tweede kamer (3 oktober 2016) heeft de toenmalige Staatssecretaris onderstaande oplossingen aangegeven om de problemen op het spoor op te lossen.

Beschikbaarheid en gebruik Betuweroute

Steeds meer goederentreinen vinden hun weg via de Betuweroute van en naar het Europese achterland. Om deze handelsroute in de toekomst nog beter te kunnen benutten, wordt in Duitsland de spoorinfrastructuur tussen Emmerich en Oberhausen vernieuwd en uitgebreid tot drie sporen. De werkzaamheden zijn gepland tot 2022, maar de verwachting is dat dit nog enkele jaren langer zal duren. De Staatssecretaris gaf in 2016 aan dat slechts een klein deel van het vervoer van gevaarlijke stoffen in Nederland (15% in 2015) vanwege werkzaamheden aan het derde spoor in Duitsland, via de omleidingsroutes is gegaan in plaats van via de Betuweroute.

Het gebruik van de Betuweroute zal worden gestimuleerd door middel van prijsprikkels per 1 januari 2019. Er is een serviceloket ingesteld voor vervoerders en verladers, dat informatie verstrekt over het vervoeren van gevaarlijke stoffen binnen de risicoplafonds, de mogelijkheden van routing en mogelijke technische belemmeringen voor het vervoer (vb. welke locomotief is geschikt).

Oplossingen voor het oplossen van de problemen op het spoor

Herroutering van lpg

De treinen die in 2015 van Geleen naar Tsjechië reden via Den Bosch, Utrecht, Amersfoort, rijden nu via Den Bosch-Arnhem en via de Betuweroute. Dat scheelt voor de provincie Utrecht 1450 lpg wagons per jaar.

Veiligheidsmaatregelen aan treinen en spoor

Het gaat hier om maatregelen als: Het voorkomen dat treinwagons met gevaarlijke stoffen voor of achter aan de trein zijn gekoppeld (crashbuffers). Het signaleren van het warmlopen van treinstellen bijvoorbeeld door een kapot treinstel (hotboxdetectie). Het toepassen van ERTMS (European Rail Traffic Management).

Een routeringsbesluit wordt voorbereid

Er wordt gewerkt aan een versterkte sturing vooraf van het vervoer van gevaarlijke stoffen over het spoor. Mocht dit niet lukken op vrijwillige basis, dan overweegt het Rijk om een routeringsbesluit vast te stellen. Dit geldt voor het traject Eindhoven-Venlo, en het traject Amersfoort-Apeldoorn en moet ertoe leiden dat het verhoogde aantal lpg transporten dat via Amersfoort-Oost richting Apeldoorn rijdt wordt verminderd. Het vervoer van lpg bepaalt met name de hoogte van het groepsrisico. In 2017 is de consultatiefase van het routeringsbesluit alvast afgerond, zodat indien nodig snel het besluit kan worden genomen.

Robuust basisnet

Op een aantal spoortrajecten is het vervoer van gevaarlijke stoffen verboden. Dit blijkt achteraf toch niet zo'n gelukkige keuze te zijn geweest. Nu overweegt het Rijk om op deze trajecten toch wat vervoer toe te laten, maar dan wel zodanig dat het groepsrisico niet hoger wordt dan 0,1 keer de oriëntatiewaarde (richtwaarde).

Verbetering monitoring

De monitoring van het vervoer van gevaarlijke stoffen is verbeterd. In plaats van per jaar wordt per kwartaal gerapporteerd over het vervoer van gevaarlijke stoffen over het spoor. Van iedere

goederentrein die over het Nederlandse spoor rijdt is een wagenlijst opgenomen in een Registratiesysteem Vervoer Gevaarlijke Stoffen.

Stuurgroep basisnet

De realisatie van deze maatregelen wordt besproken in de Stuurgroep Basisnet. De provincie Utrecht vertegenwoordigt met Noord-Brabant de provincies in deze stuurgroep. De provincie coördineert de IPO en VNG inbreng in de stuurgroep en behartigt de belangen van de provincies.

Beëindiging chloorvervoer over het spoor

Het chloorvervoer wordt door een safetydeal tussen het Rijk en het bedrijfsleven voortaan op één locatie gemaakt en gebruikt, waardoor het vervoer tussen Groningen en Rotterdam is beëindigd.

Vaarwegen en wegen

Op vaarwegen is nog veel groei mogelijk zonder dat de veiligheidszones vergroot worden op de oevers. De binnenvaart ziet mogelijkheden om een deel van het vervoer over het spoor, te vervoeren over het water bijvoorbeeld door het combineren van meerdere stoffen in één tankschip.

De basisnet plafonds op de rijkswegen worden niet overschreden. Mogelijke veiligheidsproblemen op wegen worden met name veroorzaakt door het vervoer van lpg. Bronmaatregelen en zonering kunnen leiden tot een robuust basisnet voor de weg voor de komende decennia mits gemeenten niet te dicht bouwen op de rijkswegen. Bij de A2, A12 en A27 blijft op een aantal locaties de oriëntatiewaarde voor het groepsrisico licht overschreden worden.

Doelen

We streven er naar dat geen saneringsgevallen (grenswaarde) en aandachtspunten (overschrijding van de oriëntatiewaarde van het groepsrisico) ontstaan door het situeren van kwetsbare functies nabij transportroutes voor gevaarlijke stoffen. Dit doen we door uitvoering te geven aan de nieuwe regelgeving die geldt voor het landelijk basisnet en door in het ruimtelijk beleid rekening te houden met externe veiligheid.

We streven ernaar het vervoer van gevaarlijke stoffen binnen de risicoruimte te krijgen die is vastgesteld in het basisnet.

De provincie coördineert de routing van gevaarlijke stoffen over provinciale wegen en gemeentelijke wegen. Er is een provinciedekkende gemeentelijke routing. Met de Inspectie Verkeer en Waterstaat zijn afspraken gemaakt om de handhaving van de Wet Vervoer Gevaarlijke Stoffen op het onderliggend wegennet te versterken. Langs provinciale en gemeentelijke wegen wordt de oriëntatiewaarde voor het groepsrisico niet overschreden.

Luchtvaart

a. Luchthaven Schiphol

Externe Veiligheidsrisico's doen zich met name voor nabij de luchthaven Schiphol. In Utrecht treft men slechts een 10-8 contour voor het plaatsgebonden risico aan (dit is een kans zone waarin de kans op een dodelijke slachtoffer door het gebruik van de luchthaven één op 100 mln. is). De grenswaarde ligt in de zone direct rondom de luchthaven Schiphol waar de kans op een dodelijk slachtoffer één op een miljoen is. Het groepsrisico is verwaarloosbaar in de provincie Utrecht.

b. Luchtvaartterrein Hilversum

Externe veiligheidsrisico's doen zich hier voor direct nabij het luchtvaartterrein in Noord-Holland in Hilversum en Loosdrecht. De vereiste veiligheidszones zijn in acht genomen.

c. Helihavens

Bij een standaard helihaven, vallend onder een Luchthavenregeling, komt de grenswaarde (het plaatsgebonden risico van een kans van één op een miljoen) niet buiten de helihaven. Het groepsrisico is verwaarloosbaar in de provincie Utrecht. Onderzoek vindt plaats zodra een aanvraag bij de provincie voor het realiseren van een helihaven wordt ingediend en bij een omzetting van een bestaande vergunning in een luchthavenregeling.

2.6. Doorkijk provinciale inzet op het gebied van lokale externe veiligheid na 2019

Externe veiligheid is in het kader van het PUEV organisatorisch geborgd bij omgevingsdiensten en beleidsmatig bij gemeenten. De provincie heeft in het kader van het PUEV voorwaarden geschapen voor een goede uitvoering van externe veiligheidsregelgeving. Het is aan de gemeenten om voor de periode na afronding van het programma in 2019 of 2020, met de omgevingsdiensten afspraken te maken over de organisatorische borging van externe veiligheid bij de omgevingsdiensten.

De coördinerende en programmerende rol die de provincie vervult t.a.v. de lokale externe veiligheid zal na afronding van het PUEV waarschijnlijk verminderen omdat de provincie niet meer de middelen zal verdelen over de omgevingsdiensten. De middelen gaan dan rechtstreeks naar de gemeenten. Hoe de rol van de provincies zal worden ingevuld is nu nog niet volledig duidelijk, maar de provincie Utrecht zal in ieder geval de volgende taken blijven uitvoeren:

- In het ruimtelijk domein zal de provincie samen met gemeenten in het kader van de Omgevingswet werken aan het verbeteren van de omgevingsveiligheid;
- De provincie zal in het kader van de Wet Vervoer Gevaarlijke stoffen de gemeentelijke routing blijven coördineren en periodiek tellingen doen;
- De provincie is lid van de Stuurgroep basisnet en zal bij het Rijk blijven lobbyen voor een veilig basisnet;
- De provincie zal in het kader van het Interbestuurlijk toezicht een vinger aan de pols houden om er op toe te zien dat wat tot nu toe gerealiseerd is niet teloor gaat.

In de Jaarrapportage PUEV van 2019, of in het geval het programma wordt verlengd tot en met 2020, in het PUEV 2020 en de Jaarrapportage PUEV van 2020, zal worden aangegeven welke rol de provincie en de andere betrokkenen zullen vervullen ten aanzien van lokale externe veiligheidstaken en het kennisnetwerk na afloop van het programma.

Hoofdstuk 3 Financiën PUEV 2015-2019

Het Rijk stelt in de periode 2015-2018 voor de uitvoering van lokale externe veiligheidstaken jaarlijks een bedrag van € 300.325 beschikbaar. Deze middelen zijn bestemd voor de uitvoering van PUEV taken door de OdrU en de RUD Utrecht. Met dit bedrag, aangevuld met middelen die reesteren uit voorgaande programma's (ca. € 134.000 per jaar), wordt voorzien in de middelenbehoefte voor de uitvoering van de lokale externe veiligheidstaken. Zie de volgende tabel:

Externe veiligheid	Begroting	2015	2016	2017	2018
PUEV 2015-2018	Uitgaven				
	RUD Utrecht	184.100	184.100	184.100	184.100
	ODrU	152.250	152.250	152.250	152.250
	middelen	198.325	98.325	98.325	98.325
	Inkomsten				
	Rijksbijdrage	300.325	300.325	300.325	300.325
	Reserve PUEV	134.350	134.350	134.350	134.350
	Mobiliteitsprogramma voor het periodiek uitvoeren van tellingen	100.000			
	Totaal		534.675	434.675	434.675

Voor 2019 is door het Rijk toegezegd dat in de Rijksbegroting wordt voorzien in de benodigde middelen voor de uitvoering van de Impuls Omgevingsveiligheid. De Rijksbijdrage voor het deelprogramma lokale externe veiligheid waar het PUEV onder valt, daalt van € 8.600.000 in 2018 naar € 6.800.000 in 2019. De Rijksbijdrage aan de provincie Utrecht daalt van € 300.325 in 2018 naar tot € 243.025 in 2019.

In de Reserve PUEV zit eind 2018 naar verwachting nog tenminste € 200.000. Daarmee kunnen samen met de toegezegde Rijksbijdrage de PUEV kosten voor 2019 worden betaald. Zie de volgende tabel:

Externe veiligheid	Begroting	2019
PUEV 2015-2018	Uitgaven	
	RUD Utrecht	184.100
	ODrU	161.250*
	middelen	97.675
	totaal	443.025
	Inkomsten	
	Rijksbijdrage	243.025
	Reserve PUEV	200.000
	totaal	443.025

*inclusief extra middelen voor de gemeente Vijfheerenlanden.

De toegezegde Rijksmiddelen zullen na vaststelling van de Rijksbegroting 2019 via een circulaire beschikbaar worden gesteld aan het provinciefonds. Formeel is het dan pas zeker dat de middelen beschikbaar worden gesteld.

De financiële gevolgen van de vaststelling van het Provinciaal Uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid 2019 zullen betrokken worden bij de Voorjaarsnota 2019.

Mocht het onverhoopt niet lukken om de structurele financiering via het Gemeentefonds en het Provinciefonds van de externe veiligheidstaken tijdig af te ronden, dan zal met het Rijk nog een Impuls Omgevingsveiligheid voor 2020 worden vastgesteld.

Voor de afwikkeling van de besteding dient te Reserve PUEV in stand te blijven tot en met 2020 en bij verlenging met een jaar tot en met 2021.

Versie B Uurtarief € 70	2019											
	uren		OdRU	RUD U				IOV		P	M	Totaal
Risico- inventarisatie												
Risicoregistratie	185		85	100						12.950	20.000	32.950
Vergunning en handhaving												
V&H	570		245	325						39.900	5.000	44.900
Routes gevaarlijke stoffen												
Routes gevaarlijke stoffen/transport	328		164	164						22.960	20.000	42.960
Visies Externe veiligheid en IBT												
Ruimtelijke ordening/omge- vingsvisie	564		282	282						39.480	34.350	73.830
Ruimtelijke ordening												
Ruimtelijke plannen	2944		1345	1599						206.050	11.310	217.360
Managemten kennisnetwerk												31.025
Management											3.000	3.000
Kennisnetwerk	343		183	160						24.010	15	24.025
Scholing											4.000	4.000
	uren		OdrU	RUD U	V'daal	N'gein				Perso- neel	Middelen	Totaal
TOTAAL	4934		2304	2630	(30)	(30)				€ 345.350	97.675	443.025

In 2018 en 2019 vindt onderzoek plaats naar de structurele financiering van de uitvoering van lokale externe veiligheidstaken die nu via de Impuls Omgevingsveiligheid worden gefinancierd. De middelen worden per 2020 vervolgens verdeeld over het Gemeentefonds en het Provinciefonds. De middelen voor de uitvoering van de VTH-taken in het kader van Brzo maken geen onderdeel uit van de Impuls Omgevingsveiligheid. Deze worden al beschikbaar gesteld aan de provincies via het Provinciefonds.

Hoofdstuk 4 Verantwoording en Programmamanagement

Programmamanagement

De provincie is samen met de gemeenten, Omgevingsdienst Regio Utrecht OdrU) en de Regionale uitvoeringsdienst Utrecht (Rud Utrecht) verantwoordelijk voor het realiseren van de doelen van het PUEV 2015-2019. De provincie werkt daarbij nauw samen met de Veiligheidsregio Utrecht. De provinciale regisserende rol bestaat uit:

- Het stimuleren en faciliteren van gemeenten: het in stand houden van een kennisnetwerk, voorwaarden stellen aan het beschikbaar stellen van middelen;
- Sturen op realisatie van doelstellingen;
- Monitoring;
- Belangenbehartiging naar rijksoverheid ten behoeve van de realisatie van doelstellingen van het programma en de uitvoerbaarheid van externe veiligheidsregelgeving.

Het programmamanagement regelt de uitvoering van het uitvoeringsprogramma. Belangrijke aspecten daarin zijn:

- Organisatie;
- Voortgangsbewaking, informatie en communicatie;
- Financiën.

Organisatie

De provincie Utrecht is verantwoordelijk voor het Provinciaal Uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid 2015-2019:

- Provinciale Staten hebben het PUEV 2015-2019 vastgesteld;
- Het college van Gedeputeerde Staten draagt jaarlijks zorg voor een actualisatie van het uitvoeringsprogramma en het opstellen van een jaarrapportage;
- Provinciale Staten stellen jaarlijks in de jaarrekening een bestedingsoverzicht vast;
- Over de landelijke deelprogramma's zal op hoofdlijnen worden gerapporteerd in de jaarrapportage.

Het college van Gedeputeerde Staten is bevoegd om:

- Af te wijken van de inhoudelijke lijn van het uitvoeringsprogramma dan wel van specifieke onderdelen;
- In te grijpen op de leiding van het programma, dan wel de leiding van de projecten en activiteiten, of ondersteunende activiteiten;
- Bij het leveren van wanprestatie geen middelen beschikbaar te stellen, dan wel terug te vorderen.

De **programmалеider** geeft leiding aan de uitvoering van het uitvoeringsprogramma en draagt in die hoedanigheid zorg voor:

- Het doen starten van de in het uitvoeringsprogramma opgenomen projecten en activiteiten;
- Het monitoren van de inhoudelijke (doelen en projecten en activiteiten), organisatorische en financiële voortgang van het uitvoeringsprogramma;
- Het signaleren van knelpunten en het ondernemen van acties om knelpunten op te lossen.

Voortgangsbewaking, Informatie en Communicatie

De programmалеider houdt een aantal malen per jaar voortgangsgesprekken met de PUEV-deelnemers en stelt daarvan een verslag op. De voortgang van de uitvoering van het PUEV wordt besproken in de PUEV-projectgroep.

Er wordt een jaarrapportage opgesteld waarvan een samenvatting met overzicht van bestedingen wordt opgenomen als bijlage bij de jaarrekening.

Communicatie over het uitvoeringsprogramma en de daarin opgenomen projecten en activiteiten vindt plaats langs een drietal lijnen:

- Het beschikbaar stellen van de bovenbeschreven jaarrapportage aan alle in het uitvoeringsprogramma participerende organisaties;
- Plaatsen van jaarrapportages op de provinciesite en perspublicaties;
- Het daar waar relevant beleggen van informatiebijeenkomsten over projecten of activiteiten.

Financiële verantwoording

De rijksmiddelen voor het deelprogramma Uitvoering lokale externe veiligheidstaken gaan gedurende de programmaperiode in 2015-2019 via de provincie naar de RUD Utrecht en de OdrU.

De Omgevingsdienst Regio Utrecht en de Regionale Uitvoeringsdienst zullen aannemelijk moeten maken:

1. Dat een tijdige inbreng van externe veiligheid in ruimtelijke planprocedures en in de vergunningverlenings- en handavingsprocedures is geborgd;
2. Dat de adviezen die zijn opgesteld ten behoeve de vergunningverlening, de handhaving en ten aanzien van ruimtelijke plannen/projecten voldoen aan de wettelijke eisen die worden gesteld aan externe veiligheid;
3. Dat de in het Register Risicosituaties Gevaarlijke Stoffen (RRGS) ingevoerde gegevens voldoen aan de wettelijke eisen en eventueel in het programma aangegeven doelen en activiteiten;
4. Dat afspraken die gemaakt zijn in de PUEV-projectgroep worden nageleefd;
5. Dat de kosten voor de adviezen zijn gemaakt voor uren van de deelnemers aan het programma en niet door adviesbureaus, tenzij de beschikbare capaciteit tijdelijk onvoldoende is en aantoonbaar niet kan worden opgevuld;
6. Dat zij t.a.v. de werkzaamheden die zijn gesubsidieerd voldoen aan de landelijk vastgestelde kwaliteitseisen.

De Omgevingsdienst Regio Utrecht en de Regionale Uitvoeringsdienst zullen verder inzicht moeten geven in:

1. De producten die zijn geleverd met de verstrekte middelen;
2. De deelnemers zullen gedeclareerde uren moeten onderbouwen met tijdschrijfgegevens en een bestuurlijk vastgestelde uurtarief. Er wordt uitgegaan van een uurtarief van maximaal € 70,-.

Een uurtarief hoger dan € 70,- mag worden gehanteerd, maar heeft als consequentie dat minder uren gedeclareerd kunnen worden. De Omgevingsdienst Regio Utrecht en de RUD Utrecht mogen slechts het laagste uurtarief voor werkzaamheden in rekening brengen dat zij hanteren voor de bij de dienst aangesloten gemeenten en de provincie Utrecht.

Als niet wordt voldaan aan hetgeen hierboven is vermeld kan de provincie besluiten de middelen niet uit te keren.

De Omgevingsdienst Regio Utrecht en de Regionale Uitvoeringsdienst leveren jaarlijks een overzicht van bestedingen aan over de eerste helft van het jaar, daarna een kwartaaloverzicht in oktober en in de eerste week van het jaar daarop een jaaroverzicht van gedane bestedingen in het voorgaande jaar.

De programmamanager kan bij onderbesteding tijdens het programmajaar middelen herbesteden om de geplande doelen van het programma te realiseren.

Hoofdstuk 5 De landelijke deelprogramma's

Deelprogramma Brzo

In de kabinetsreactie op het rapport van de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OvV) "Veiligheid bij Odfjell Terminals Rotterdam" en het advies "Veiligheid bij Brzo-bedrijven, verantwoordelijkheid en daadkracht" van de Raad voor de leefomgeving en infrastructuur (Rli) van september 2013 werd kenbaar gemaakt dat er een impuls nodig was om de veiligheidssituatie met betrekking tot Brzo-bedrijven te verbeteren.

Dit heeft geleid tot de vorming van regionale Brzo-RUD's en tot het Deelprogramma 1 Brzo. In dit programma werken de 6 regionale Brzo-RUD's nauw samen met de rijksoverheid en de veiligheidsregio's aan het realiseren van een geborgde adequate veiligheidssituatie bij Brzo-bedrijven, een adequate vergunningverlening, toezicht en handhaving en een landelijke coördinatie van de uitvoering van VTH taken op het gebied van de arbeidsinspectie, brandveiligheid en milieu. De provincies Utrecht, Flevoland en Noord-Holland hebben hun taken t.a.v. de Brzo-bedrijven ondergebracht bij de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied.

Voor het deelprogramma Brzo ligt het accent op het verbeteren van de kwaliteit en de uniformiteit in aanpak en uitvoering van de Brzo-taken. Het gebruikmaken van dezelfde uitgangspunten voor vergunningverlening, dezelfde toezichtsinstrumenten en één landelijke handhavingsstrategie (LHS) is noodzakelijk om uniform te kunnen werken. Er is o.a. gewerkt aan een uniforme toepassing en interpretatie van Europese en landelijke richtlijnen. In 2018 werden de landelijke kaders en werkwijzen geëvalueerd en indien nodig aangepast. De komende jaren staat de implementatie van deze kaders centraal. Voor een goede borging van de gemaakte afspraken over VTH en om te zorgen voor een goede borging van de kwaliteit van het werk, worden audits uitgevoerd onder de 6 Brzo-OD's.

In 2019 wordt extra aandacht besteed aan uniformering van werkwijzen t.a.v. inrichtingen die vallen onder bijlage I categorie 4 van de Richtlijn Industriële emissies. Vanaf 2016 zijn de provincies het bevoegde gezag geworden voor deze inrichtingen. De VTH taken zijn ondergebracht bij de Brzo-RUD's.

De rijksmiddelen voor dit programma worden rechtstreeks overgemaakt naar het landelijk projectbureau, dat de middelen verdeelt over de projecten. De DCMR verzorgt de coördinatie tussen de zes Brzo-OD's en functioneert als aanspreekpunt voor de departementen, het OM/politie en het bedrijfsleven. De Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond vervult een coördinerende rol voor de zes Brzo-veiligheidsregio's.

De DCRM stelt jaarlijks een monitoringsrapportage vast over de kwaliteit van de uitvoering van de VTH-taken en de veiligheidssituatie bij bedrijven. In 2017 hebben de Brzo directeuren de opdracht gegeven om een nieuw informatiesysteem te ontwikkelen omdat het huidige systeem verouderd is. De ontwikkeling van dit systeem zal de komende jaren plaatsvinden.

Deelprogramma Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen

De Publicatiereeks is een handreiking voor bedrijven die gevaarlijke stoffen produceren, transporteren, opslaan en gebruiken en voor de overheden die zijn belast met het toezicht op deze bedrijven en met de vergunningverlening. Op basis van de actuele stand van de techniek wordt een overzicht gegeven van de voorschriften, eisen, criteria en voorwaarden, die kunnen worden toegepast bij de vergunningverlening en het opstellen van algemene regels en het toezicht op bedrijven. In de publicatiereeks wordt zoveel mogelijk op integrale wijze aandacht besteed aan de arbeidsveiligheid, de milieuveiligheid, de transportveiligheid en de brandveiligheid. Doelstelling van het deelprogramma PGS is om te garanderen dat de overheid voldoende kennis inbrengt bij het tot stand komen van een actueel pakket van PGS-richtlijnen en zorgt voor een doelmatige ondersteuning van de uitvoeringspraktijk.

Met de komst van de nieuwe Omgevingswet krijgen bedrijven en overheden te maken met een nieuwe stijl omgevingsvergunning en bijbehorend besluit (Besluit Activiteiten Leefomgeving). Tegen deze achtergrond wordt ook de Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen (PGS) vernieuwd.

De uitvoering van het deelprogramma PGS wordt door de provincies, Rijk, (Brzo)RUD's en bedrijfsleven gezamenlijk uitgevoerd in een landelijk deelprogramma, ondersteund door een landelijk projectbureau. De rijksmiddelen worden rechtstreeks overgemaakt naar het landelijk projectbureau, dat de middelen verdeelt over de projecten.

Er wordt in 2018 gewerkt aan 17 PGS-en. Een aantal van deze PGS-en wordt in 2019 afgerond. In 2019 vindt ook een uniformeringsslag plaats en wordt er gestart met het beheer van de PGS-en waarbij deze periodiek worden geactualiseerd. Door het organiseren van periodiek overleg of kennisdagen met alle betrokken vertegenwoordigers in de PGS-teams wordt kennisoverdracht geborgd en worden gezamenlijke knelpunten besproken.

Deelprogramma Informatie en Kennisinfrastructuur

Doelstelling: Het realiseren van een robuuste kennisinfrastructuur voor het gehele beleidsveld externe veiligheid. Dit richt zich op de ondersteuning van landelijke ontwikkelingen, opleidingen, werkstandaarden, werkprocessen, data infrastructuur, de ontsluiting van informatie via een kennisportaal en het expertisenetwerk.

Het deelprogramma Informatie en kennisinfrastructuur ondersteunt de uitvoering van het gehele werkveld externe veiligheid, zowel Brzo, PGS, als Lokaal EV-beleid (Bevi, enz.). Dit deelprogramma heeft een relatie met diverse landelijke ontwikkelingen, zoals de modernisering van het omgevingsveiligheidsbeleid i.h.k.v. de Omgevingswet.

Rijksmiddelen worden rechtstreeks overgemaakt naar het landelijk projectbureau, dat de middelen verdeelt over de projecten.

Centraal staan de ondersteuning van landelijke ontwikkelingen:

- Het realiseren van een landelijk expertisecentrum en kennisnetwerk ondermeer door de Werkgroep Omgevingsveiligheid (Rijk, IPO, VNG, Omgevingsdiensten, Veiligheidsregio's) en de kennistafels externe veiligheid;
- Het organiseren van het jaarlijks congres van Relevant en kennisportaal;
- Het project Data-infrastructuur.

Voor 2019 gaat extra aandacht uit naar:

- Onderzoek naar het verankeren van beschikbare deskundigheid op het gebied van externe veiligheid gelet op de krappe arbeidsmarkt;
- Het inbedden van het Kennisportaal Relevant na 2019 bij andere kennisnetwerken;
- Trainingen op het gebied van de Omgevingswet;
- De toepassing van hetgeen geleerd is bij Brzo bedrijven voor bedrijven die net onder de Brzo-drempel vallen;
- De aanpak van zeer zorgwekkende stoffen.

Project Data-infrastructuur

In het project Data-infrastructuur staan de volgende activiteiten centraal:

De activiteiten zijn:

1. Het beheer van het RRGs; het verbeteren van de datakwaliteit en de invoer van gegevens;
2. Het onderzoek naar een landelijk dekkende signaleringskaart als extra kaartlaag waarmee extra informatie wordt gegenereerd voor ruimtelijke externe veiligheids vragen;
3. De ontwikkeling van landelijke (kwaliteits- en informatie) standaarden.

Bij deze activiteiten wordt rekening gehouden met de ontwikkeling van het informatiehuis externe veiligheid in het kader van de Omgevingswet.

Deelprogramma Voorbereiding Implementatie modernisering Omgevingsveiligheid

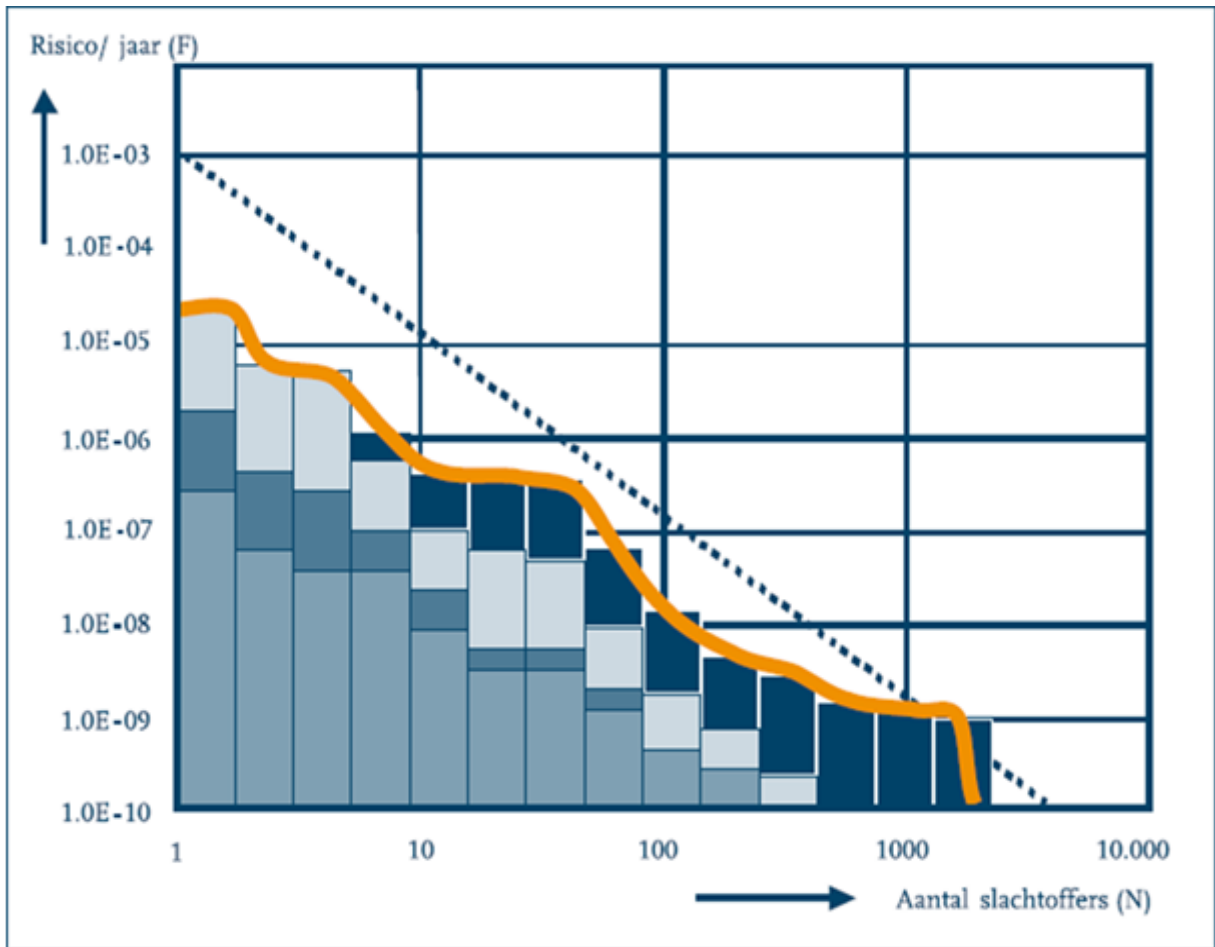
Dit deelprogramma is vooral bedoeld om kennis over de nieuwe regelgeving over te dragen. Het deelprogramma wordt uitgevoerd door het Rijk i.s.m. koepels van provincies, gemeenten, veiligheidsregio's en omgevingsdiensten.

In 2019 worden de effectgebieden ontwikkeld en vastgesteld. Er wordt in 2018 een gezamenlijke aanpak ontwikkeld voor de uitvoering van externe veiligheid door veiligheidsregio's en de omgevingsdiensten voor de implementatie van de Omgevingswet. Deze aanpak wordt opgenomen in het Handboek Omgevingsveiligheid. De implementatie van het handboek vindt plaats in 2019. De infrastructuur wordt ontwikkeld voor het Informatiehuis Externe Veiligheid in het kader van het Digitale stelsel omgevingswet.

Eventuele verlenging van de deelprogramma's tot en met 2020

Bij een verlenging van de Impuls Omgevingsveiligheid tot en met 2020 zal inzicht in de actualisatie van de landelijke deelprogramma's gegeven worden in het PUEV 2020 en de Jaarrapportage PUEV 2020.

Bijlage 1. Oriëntatiewaarde groepsrisico

Het groepsrisico is gedefinieerd als de cumulatieve kansen per jaar dat ten minste 10, 100 of 1000 personen overlijden als rechtstreeks gevolg van hun aanwezigheid in het invloedsgebied van een inrichting danwel een transportas of buisleiding en een ongewoon voorval binnen die inrichting of de transportas/buisleiding.

Deze definitie impliceert een tweetal aspecten dat (rechtstreeks) invloed uitoefenen op de hoogte van het groepsrisico:

- 1) De jaarlijkse kans dat zich een ongeval voordoet met gevaarlijke stoffen;
- 2) Het aantal potentiële dodelijke slachtoffers in de omgeving van de activiteit.

Samen leveren deze factoren dus de kans per jaar op dat groepen personen met een bepaalde omvang slachtoffer worden van een ongeval.

De norm voor groepsrisico heeft niet de status van grenswaarde, maar is een oriënterende waarde. Dit betekent dat de overheid rekening moet houden met de hoogte van het groepsrisico en het groepsrisico moet verantwoorden. Van de oriëntatiewaarde mag gemotiveerd worden afgeweken.

Bijlage 2 Raming middelenbehoefte per gemeente in euro's

Het gaat hier om een raming op basis van risicobronnen, inwonertal en bouwopgave. In de praktijk blijkt dat de middelenbehoefte per gemeente varieert en sterk afhankelijk is van ontwikkelingen t.a.v. vergunningen en ruimtelijke plannen. Het onderstaande overzicht is dus indicatief.

RUD Utrecht:

Amersfoort	27.990
Baarn	9.492
Bunschoten	10.058
Eemnes	6.242
Houten	12.338
Leusden	8.732
Lopik	3.105
Nieuwegein	21.199
Soest	9.233
Utrecht	61.397
Woudenberg	5.870
Provincie Utrecht	8.444
Totaal	184.100

OdrU

Bunnik	5.045
De Bilt	12.047
De Ronde Venen	14.602
IJsselstein	4.786
Montfoort	5.854
Oudewater	4.091
Renswoude	2.167
Rhenen	7.228
Stichtse Vecht	20.843
Utrechtse Heu- velrug	12.588
Veenendaal	19.081
Vijfheerenlanden	17.069
Wijk bij Duur- stede	7.196
Woerden	17.399
Zeist	11.254
Totaal	161.250